

HÅLLBARHETSPLAN FÖR SYDVATTEN AB

Ett komplement till Strategisk plan 2018–2022

En positiv kraft i
omställningen till ett
hållbart samhälle

Innehåll

Sammanfattning.....	4
1. Syfte	6
2. Bakgrund	6
3. Om hållbarhetsplanen	7
4. Utgångspunkt.....	8
4.1 Fokusområden	
4.2 Värdekedja och intressenter	
5. Ansvar och styrning	10
5.1 Organisation	
5.2 Policys	
6. Nyckelaktiviteter.....	12
6.1 Väsentlighetsanalys	
6.2 Intressentdialoger	
6.3 Kompetensförsörjning	
6.4 Klimatbokslut	
6.5 Hållbara upphandlingar	
6.6 Hållbarhetsrapportering	
6.7 Hållbarhet i kommunikationsstrategi	
7. Hur Sydsvatten kan bidra till de globala målen	17
Mål 3. Hälsa och välbefinnande	
Mål 4. God utbildning för alla	
Mål 6. Rent vatten och sanitet	
Mål 7. Hållbar energi för alla	
Mål 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	
Mål 13. Bekämpa klimatförändringen	
Noter	28
BILAGA 1 Omvärldsanalys	29

Sammanfattning

Sydvatten tar ett helhetsgrepp om hållbarhetsfrågorna, i vår egen verksamhet och i samarbetet med våra partners, både kopplat till vår kärnverksamhet och till vår roll i samhället. Vår inriktning är att vara en positiv kraft i omställningen till ett hållbart samhälle och en förebild inom vår bransch. Våra ambitioner på området speglar omvärldens förväntningar och mål. En översiktsbild av några centrala element i arbetet ges i tabellen nedan.

Hållbarhet för Sydvatten

Hållbarhetsberättelse

Sydvatten borgar för ett säkert, redundant dricksvatten – en förutsättning för ett hållbart samhälle med välmående medborgare.

Genom att skapa och dela kunskap om vattnets förutsättningar och egenskaper, bidrar vi till smartare vattenanvändning och ökad medvetenhet om vattnets värde.

Genom alltmer resurseffektiva processer och med fossilfri verksamhet som mål minskar vi vårt eget fotavtryck.

Med vår expertis och i våra partnerskap tar vi höjd för att hantera klimatförändringarnas påverkan, för att trygga vattenförsörjningen idag och för kommande generationer.

Fokusområden

- Smart vattenanvändning
- Säker och hållbar dricksvattenproduktion, inkl.
 - Energi- och resursoptimering
 - Hållbar upphandling

Globala mål

Nyckelaktiviteter

- Väsentlighetsanalys
- Intressentdialoger
- Kompetensförsörjning
- Klimatbokslut
- Hållbara upphandlingar
- Hållbarhetsrapportering integrerad i Årsredovisning
- Hållbarhet i kommunikationsstrategi

En översiktsskild över centrala element i Sydvattens hållbarhetsplan, inklusive ett förslag på hållbarhetsberättelse. **Hållbarhetsberättelsen** är en kondenserad, lättkommunicerad sammanfattning av Sydvattens prioriteringar och ambitioner på hållbarhetsområdet.

Fokusområdena sammanfattar bolagets centrala hållbarhetsfrågor så som de definierades av ledningsgruppen i november 2017. **Sex globala hållbarhetsmål** ur Agenda 2030 har valts ut som ramverk och stöd för bolagets hållbarhetsarbete. **Nyckelaktiviteter** är återkommande insatser som är centrala för bolagets fortsatta hållbarhetsarbete.

1. Syfte

Sydvatten vill utveckla sitt arbete och förtydliga sitt ansvar i hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsplanen utgör en konkretisering och utveckling av den riktning som stakats ut i Sydvattens strategiska plan 2018–2022. Hållbarhetsplanen ska stödja styrning och uppföljning av bolagets hållbarhetsarbete.

2. Bakgrund

I november 2017 genomfördes en heldagsworkshop med ledningsgruppen, under vägledning av konsulter inom hållbarhetsstrategi och hållbarhetskommunikation. Syftet var att i ledningsgruppen etablera en gemensam kunskapsbas och samsyn vad gäller hållbarhetsfrågorna, såväl i omvärlden som kopplat till den egna verksamheten.

Diskussionerna och övningarna ringade in bolagets mest betydande hållbarhetsfrågor, hur bolaget påverkar på olika nivåer: internt, i värdekedjan, i samhälle och gentemot medborgarna. Vidare belystes hur Sydvatten tydligare kan axla sitt ansvar och arbeta målinriktat med prioriterade hållbarhetsfrågor på ett sätt som stärker den allmänna kännedomen om Sydvatten, Sydvatten som varumärke och arbetsgivare, men också som tydligare bidrar till en hållbar samhällsutveckling i stort, med FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling¹ och Parisavtalets² åtaganden som övergripande målbild.

Sydvattens strategiska plan arbetades fram under 2017 och antogs av styrelsen i januari 2018. Sydvattens nya strategiska plan ringar in ett antal tongivande trender och faktorer som påverkar verksamheten, idag och framöver. Försörjningssäkerhet, vattenanvändning, med ökande konkurrens om vattnet, större fluktuationer i nederbörd, flöden, översvämningar och torka påverkar vattenkvaliteten i täkterna och förutsättningarna för en hållbar dricksvattenproduktion. Den strategiska planen sätter förnyat fokus på samhällsnytta, värdeskapande och medborgarnas behov.

I den strategiska planen stipuleras att en hållbarhetsplan ska tas fram under 2018, som ska uttrycka strategier och aktiviteter som leder i önskvärd riktning mot prioriterade fokusområden och mål på hållbarhetsområdet. Sydvattens hållbarhetsarbete ska vara en integrerad del i bolagets organisations- och verksamhetsutveckling.

Utöver den strategiska planen och de globala målen i Agenda 2030 är följande ingångsvärden centrala:

- Omvärldsanalys av internationella, nationella, regionala och branschvisa perspektiv (Sammanfattas i Bilaga 1).
- Insikter i verksamhetens påverkan på hållbarhetsaspekter, i både positiv och negativ bemärkelse, från ledningsgrupp, personal, styrelse, samarbetspartners med flera intressenter.
- Benchmarking, bland annat mot ägarkommunernas hållbarhetsambitioner.
- En detaljerad genomlysning utifrån de utvalda globala målen och därtill relevanta delmål har sammanställts i en målanalysmatris. I samma dokument finns flikar som sammanfattar övriga aspekter som har betydelse för utformningen av Sydvattens hållbarhetsplan samt mål och föreslagna indikatorer: ägarkommunernas mål, nationella och regionala mål, branschspecifika mål, Skånes dricksvattenstrategi samt relevant lagstiftning.

3. Om hållbarhetsplanen

Hållbarhetsplanen löper parallellt med den strategiska planen och sträcker sig därmed fram till 2022. I delar finns även mer långsiktiga mål, som knyter an till regionala, nationella och globala ambitioner.

I hållbarhetsplanen återfinns förslag på målaktiviteter, samt indikatorer och anvisningar om uppföljning. Utfallet ska följas upp löpande och planen revideras efter behov. Varje år bör också hållbarhetsarbetet sammanfattas i ett bokslut eller hållbarhetsredovisning, med fördel integrerat i årsredovisningen.

När nästkommande strategiska plan (2023–) ska arbetas fram är det lämpligt att helt låta integrera hållbarhetsplanen i denna.

4. Utgångspunkt

Sydvatten har valt Agenda 2030 och dess 17 globala mål för hållbar utveckling som ramverk för hållbarhetsarbetet. Ur Agendan har ett urval av för Sydvatten prioriterade Globala mål identifierats. Sex mål – 3, 4, 6, 7, 11 och 13 – hade preliminärt valts ut redan inför ledningsgruppens hållbarhetsworkshop i november 2017. Under arbetets gång har *mål 9, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur*, lagts till och föreslås ersätta *mål 11, Hållbara städer och samhällen i hållbarhetsplanen*. Detta grundar sig i bedömningen att frågeställningarna som berörs av mål 9 och 11 ur Sydvattens perspektiv är nära överlappande, samt att mål 9 och delmålen därunder ligger närmare bolagets kärnverksamhet och rådighet än delmålen under mål 11, över vilka Sydvatten har väsentligt mindre inflytande.

Till vart och ett av de prioriterade globala målen har strategiska formuleringar knutits (kursiverat), som ska vägleda hållbarhetsarbetet:

Mål 3. Hälsa och välbefinnande:

God tillgång till högkvalitativt dricksvatten bidrar till god hälsa och välmående.

Mål 4. God utbildning för alla:

Ökad kunskap och insikt om vattnets värde bidrar till en mer hållbar vattenanvändning.

Mål 6. Rent vatten och sanitet:

Integrerad och gränsöverskridande vattenförvaltning. Rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten.

Mål 7. Hållbar energi för alla:

Omställning till effektiv, fossilfri energianvändning.

Mål 9. Hållbar industri, innovation och infrastruktur:

Effektiv och långsiktig hushållning med vatten.

Mål 13. Bekämpa klimatförändringarna:

Insatser för att stävja klimatförändringarna och dess konsekvenser, inom bolagets egen verksamhet såväl som i samverkan, bidrar till att trygga dricksvattenförsörjningen idag och för framtiden.

4.1 Fokusområden

Nedan sammanställs översiktligt de fokusområden som framträdde under ledningsgruppens workshop 2017 och hur dessa knyter an till de utvalda globala hållbarhetsmålen. Både smart vattenanvändning och säker och hållbar dricksvattenproduktion är fokusområden av övergripande karaktär. Hållbar upphandling och energi- och resurs-optimering kan sorteras in under det senare.

Globala mål

Sydvattens fokusområden	3 GOD HÄLSA OCH VALBEFINNANDE	4 GOD UTBILDNING FÖR ALLA	6 RENT VATTEN OCH SANITET FÖR ALLA	7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA	9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR	13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA
Smart vattenanvändning	x	x	x		x	x
Säker, hållbar dricksvattenproduktion	x	x	x	x	x	x
- Hållbar upphandling	x			x	x	x
- Energi- och resurs-optimering			x	x	x	x

Tabell 1. En sammanställning av Sydvattens fokusområden inom hållbarhet och dess primära kopplingar till de prioriterade globala hållbarhetsmålen ur Agenda 2030.

4.2 Värdekedja och intressenter

För att sätta samman en plan för hållbarhetsarbetet behöver man förstå den aktuella verksamhetens plats i ett större sammanhang eller värdekedja. Genom att beskriva detta identifierar man samtidigt de intressentgrupper som berörs och vilka av dessa som bör betraktas som prioriterade.

Denna analys gjorde ledningsgruppen i workshop i november 2017, varvid följande intressentgrupper listades och prioriterades i fallande ordning:

- Sydvattens ägare och styrelse
- Medborgare i ägarkommunerna
- Sydvattens personal
- Konsulter och entreprenörer
- VA-organisationer
- Leverantörer
- Allmänheten (dvs. de som berörs, direkt eller indirekt, av Sydvattens aktiviteter, men som inte tillhör kategorin medborgare ovan.)

5. Ansvar och styrning

Här nedan beskrivs vilken organisation, ansvar och styrning som behövs för att driva Sydvattens hållbarhetsarbete. Rekommendationerna nedan syftar främst till att bygga en struktur som kan säkerställa att verksamheten styrs i linje med uppsatta mål samt att målen följs upp och avrapporteras.

5.1 Organisation

För att driva och samordna implementeringen av hållbarhetsplanen behöver ansvar tydligt delegeras. Det övergripande ansvaret för att driva, planera och följa upp ett företags hållbarhetsarbete ligger normalt hos en hållbarhetsansvarig, -chef eller -samordnare. Denna roll kan i mindre företag ibland tilldelas en person med ett eller flera andra ansvarsområden, t.ex. kvalitet, HR, marknad och/eller kommunikation, beroende på företagets karaktär och kärnverksamhet. I sådana fall är det extra viktigt att definiera rollens ansvarsområde och omfattning, för att frågorna ska få rätt prioritet. Eftersom hållbarhetsfrågorna är breda, genomgripande och av långsiktig, strategisk karaktär är det att rekommendera att ansvarig person har plats i ledningsgruppen.

Hållbarhetsansvarig behöver operativt stöd med god förankring i organisationens huvud- och delprocesser. Därför bör vissa nyckelfunktioner identifieras, som ska bistå i genomförandet och uppföljningen av hållbarhetsplanen i definierade delar. Dessa nyckelfunktioner kan lämpligen samlas i ett hållbarhetsråd eller motsvarande, som sammankallas av hållbarhetsansvarig.

5.1.1 Rekommendation

- Tillsätt en hållbarhetsansvarig med plats i ledningsgruppen.
- Identifiera nyckelfunktioner som ska bistå hållbarhetsansvarig med genomförande och uppföljning av hållbarhetsplanen. Här bör exempelvis ansvarig för HR, kvalitet, produktion och upphandling/inköp ingå. Definiera vilka delar respektive funktion bär delansvar för med hänsyn taget till processägarskap och rådighet eller mandat.

5.2 Policys

Bolagets policys behöver uppdateras för att spegla inriktning och prioriteringar i hållbarhetsplanen. I samband med detta är det även lämpligt att konsolidera dem i syfte att förenkla efterlevnad och uppföljning. Sydvatten omfattas förvisso inte av lagen om icke-finansiell rapportering, den så kallade hållbarhetslagen³, men det ändå att rekommendera att ta stöd i denna lagstiftning när det gäller arbetet med företagets policier.

Lagen beskriver följande fem policyområden som företagen ska riskbedöma, upprätta och följa upp policys för, samt avrapportera:

- Miljö
- Sociala förhållanden
- Personal
- Mänskliga rättigheter
- Antikorrruption

Utöver dessa områden bör kompletteras med vad som krävs utifrån bransch- och verksamhetsspecifika behov.

5.2.1 Rekommendation

- Uppdatera och konsolidera bolagets policier.
- Upprätta en rutin för årlig uppföljning samt regelbunden uppdatering, förslagsvis vart tredje år.

6. Nyckelaktiviteter

Nedan beskriv ett antal återkommande nyckelaktiviteter som rekommenderas för att lägga grunden för ett löpande strategiskt hållbarhetsarbete. Nyckelaktiviteterna skapar förutsättningar och/eller ger beslutsunderlag för övriga aktiviteter och åtgärder som föreslås för att uppnå fastställda mål.

6.1 Väsentlighetsanalys

Det som i hållbarhetssammanhang brukar kallas väsentlighetsanalys handlar i enkla termer om att identifiera de frågor eller aspekter som är betydande för ett bolags hållbarhetspåverkan och som därmed påverkar omvärld och intressenter. Analysen fyller två syften:

1. Tillbakablickande: lyfter fram både vad bolaget bör följa upp och kommunicera kring för att tillgodose omvärldens krav och förväntningar.
2. Framåtblickande: vad som bör prioriteras strategiskt.

Dessa två perspektiv är inte helt överlappande. Det första handlar om aspekter som påverkar omvärldens uppfattning om bolaget – hur man uppfattas som arbetsgivare, investeringsobjekt, samarbetspartner, samhällsaktör t.ex. Sådana faktorer bör inkluderas i en hållbarhetsrapport. Det andra, framåtblickande perspektivet handlar om aspekter över vilka bolaget har rådighet och kan påverka utvecklingen. Dessa ligger till grund för strategiska beslut och planer, och utgör således i fokus i hållbarhetsplanen.

6.1.1 Rekommendation

- Att med viss regelbundenhet utvärdera och vid behov omprioritera vilka hållbarhetsfrågor som ska stå i fokus. Lämpligen görs denna bedömning inför att budget och verksamhetsplaner läggs.

6.2 Intressentdialoger

Intressentdialoger är ett nyckelelement när det gäller att ringa in och förankra prioriterade hållbarhetsfrågor. I hållbarhetsrapportering enligt Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer, ett ramverk som många företag använder, är intressentdialogen jämte väsentlighetsanalysen ett krav och en hörnsten i arbetet. Syftet är att verifiera att företagsledningens prioritering av väsentliga hållbarhetsaspekter för verksamheten inte avviker markant från vad de viktigaste intressentgrupperna prioriterar.

Intressentdialogerna behöver inte följa en viss form, utan kan utföras i form av intervjuer, dialoger, möten eller enkäter. Insatserna bör upprepas med viss frekvens, typiskt vartannat eller vart tredje år. I hållbarhetsrapporter upprättade enligt GRI ska man beskriva hur intressenternas synpunkter samlats in.

Viktiga intressentgrupper för Sydvatten är ägare/styrelse, brukare i kommunerna, medarbetare, konsulter, entreprenörer och leverantörer, VA-organisationer, markägare och andra berörda medborgare. Listan kan göras ännu längre med branschrepresentanter, unga och studerande, intresseorganisationer med flera.

6.2.1 Rekommendation

- Ägare och styrelse: Styrelsen tar beslut om hållbarhetsplanen, varvid synpunkter noteras. I samband med tekniskt och ekonomiskt samråd, håll en genomgång av arbetet bakom hållbarhetsplanen. Avsluta med en diskussion eller workshop-övning där deltagarna får framföra sina synpunkter på vad som är/bör vara Sydvattens centrala hållbarhetsfrågor utifrån de områden som pekas ut i planen. Dokumentera synpunkterna.
- Medborgare: Diskutera med övriga branschaktörer samt med ägarkommunerna/styrelsen vilken kunskap som finns, hur den kan kompletteras och lämpligast samlas in. Möjliga alternativ är exempelvis fokusgrupper eller enkäter.
- Personal: I samband med internutbildningar (se 6.3), dokumentera synpunkter.
- Samarbetspartners (entreprenörer, leverantörer, konsulter, entreprenörer): Låt hållbarhet bli en stående punkt i samband med upphandling och projektstart. Diskutera prioriteringar och målkonflikter.
- Branschorganisationer: föredra Sydvattens hållbarhetsarbete, i relevant forum och form. Dokumentera synpunkter.

6.3 Kompetensförsörjning

Hållbarhetsfrågorna spänner över sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter, är många, komplexa och tätt sammanflätade. Agenda 2030 slår fast att en integrerad och tvärfunktionell ansats krävs för att nå hållbarhetsmålen, eftersom de inte går att lösa enskilt eller oberoende av varandra. Rätt kompetensförsörjning är central för en hållbar verksamhet, både för att kunna verka holistiskt för en hållbar utveckling och för att vara en attraktiv arbetsgivare.

För att säkerställa en gemensam kunskapsbas, samsyn och förankring av hållbarhetsmålen i organisationen bör alla anställda genomgå en översiktlig hållbarhetsutbildning. Utbildningen bör:

- ge kunskaper om vanliga hållbarhetsbegrepp,
- placera Sydvattnets verksamhet i en bredare omvärldskontext,
- ringa in relevanta hållbarhetsfrågor för den egna verksamheten och beskriva dess risker och möjligheter, samt
- knyta an till den anställdes egna roll och ansvar.

6.3.1 Rekommendation

- Obligatorisk intern hållbarhetsutbildning á 2–4 timmar för all personal.
- Hållbarhetsutbildningen upprepas med bestämda intervall, förslagsvis vart tredje år, för att säkerställa aktualitet och vidmakthålla kunskapsnivån.
- Genomgången utbildning bokförs i de individuella utvecklingsplanerna.
- Identifiera och dokumentera specifika kompetensutvecklingsbehov kopplat till hållbarhet t.ex. i en kompetensmatris som kan utgöra underlag för en årlig utbildningsplan.

6.4 Klimatbokslut

Ett klimatbokslut ger en överblick av en verksamhets samlade klimatpåverkan och ger beslutsunderlag och styrning mot en klimateffektiv verksamhet. Utfallet kan dessutom sammanfattas i en enkelt kommunicerbar parameter, i Sydvattnets fall exempelvis uttryckt i kg CO₂e/m³ producerat dricksvatten på årsbasis. För att nå långsiktiga mål om klimatneutral och klimatpositiv verksamhet krävs en klar bild av verksamhetens klimatavtryck och en återkommande uppföljning av hur olika insatser påverkar denna parameter.

Sydvatten omfattas inte av lagen om energikartläggning i stora företag, men energikartläggningar kan bidra med underlag för specifika förbättringsåtgärder och data för beräkningar av verksamhetens klimatavtryck enligt Greenhouse Gas (GHG) Protocol. Klimatberäkningar enligt GHG-protokollet sker i tre scope: 1. *direkta utsläpp från egen verksamhet*, 2. *indirekta utsläpp av köpt energi* och 3. *indirekta utsläpp i värdekedjan* (Bild 1). GHG-protokollets övergripande principer utgörs av relevans, fullständighet, jämförbarhet, transparens och noggrannhet.

6.4.1 Rekommendation

- Sydvatten upprättar ett klimatbokslut.
- Med stöd i utfallet av klimatbokslutet, besluta om mätbara effektiviseringsmål som går i linje med regionens och ägarkommunernas klimatmål.
- Identifiera åtgärder i form av effektiviseringar, ny teknik, kravställning på leverantörer med mera, för att uppnå uppsatta mål.
- Nytt klimatbokslut upprättas och kommuniceras varje kalenderår.

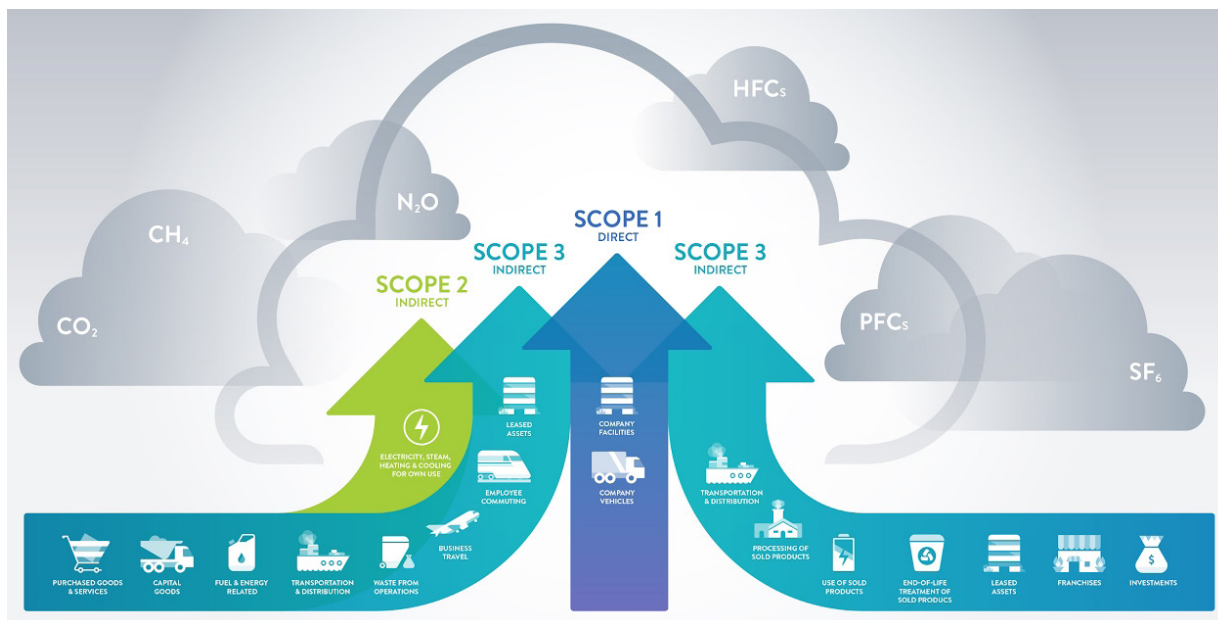

Bild 1. Grundprinciperna för beräkning av en verksamhets klimatpåverkan enligt Greenhouse Gas Protocol, som omfattar tre 'scope', från direkta till indirekta utsläpp uppströms och nedströms genom hela värdekedjan. Källa: ghgprotocol.org.

6.5 Hållbara upphandlingar

Genom att ställa hållbarhetskrav vid upphandling av produkter, varor och tjänster kan stor effekt nås, i synnerhet i de fall där den största påverkan på väsentliga hållbarhetsaspekter ligger utanför den egna verksamheten.

6.5.1 Rekommendation

- Upprätta rutiner för hållbara upphandlingar, med krav som omfattar miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter.
- Fastställ krav och kriterier för leverantörer samt upprätta rutin för leverantörsrevisioner.

6.6 Hållbarhetsrapportering

En årlig uppföljning och rapportering av hur organisationen har arbetat med och levererat på de prioriterade hållbarhetsfrågorna är att rekommendera. Lämpligen sker detta helt eller delvis integrerat i årsredovisningen. Hållbarhetslagen om obligatorisk icke-finansiell rapportering för stora företag (ÅRL 6 kap 10–14 §) ger bra vägledning gällande vilka hållbarhetsaspekter som bör inkluderas. För inspiration om fullt integrerad rapportering, se t.ex. det internationella ramverket för integrerad rapportering (IR)⁴.

6.6.1 Rekommendation

- Avrapportera hållbarhetsarbetet integrerat i årsredovisningen.
- Gör ett snävt urval av hållbarhetsnyckeltal som är av särskilt intresse för de prioriterade intressentgrupperna, med stöd i de fem lagstadgade områdena för hållbarhetsrapportering. Rapportera årligen arbetet med dessa.

6.7 Hållbarhet i kommunikationsstrategi

Hållbarhetskommunikationen ska inte vara skild från bolagets övriga kommunikation, tvärtom bör hållbarhetsaspekterna utgöra klangbotten i alla bolagets kommunikationsinsatser.

Tack vare hållbarhetsaspekternas bredd, långsiktighet och värdegrund utgör de en god bas för storytelling och relationsbyggande kommunikation. Hållbarhetsfrågorna spänner över verksamhetens alla nivåer och processer, vilket också naturligt ger dem en central plats i kommunikationsarbetet både internt och externt.

Ett av fokusområdena för Sydvatten, som framkommit i arbetet med strategiska planen och förarbetet till den föreliggande hållbarhetsplanen, går under rubriken smart vattenanvändning. Kopplat till detta vill Sydvatten axla ansvar för en hållbar samhällsutveckling och hållbara beteenden genom kunskapsdelning, samverkan och forskning.

6.7.1 Rekommendation

- Utveckla en kommunikationsstrategi där hållbarhetsfrågorna är fullt integrerade, samt en kommunikationsplan för samtliga kanaler och målgrupper.
- Arbeta fram en mening som sammanfattar organisationens syn på vad hållbarhet innebär för den egna organisationen och använd denna i all kommunikation internt och externt.

7. Hur Sydvatten kan bidra till de globala målen

Ett centralt underlag för denna hållbarhetsplan är den detaljerade genomlysning av verksamheten utifrån de globala målen som sammanställts i en målanalysmatris. I matrisen beskrivs verksamhetens potentiella påverkan på de prioriterade målen och dess relevanta delmål och hur tänkbara och/eller faktiska aktiviteter och nyckeltal kan knytas till dessa.

Här nedan följer ett urval av förslag på aktiviteter och åtgärder, hämtade ur matrisen, listade utan inbördes ordning under respektive av de sex prioriterade globala målen. Urvalet omfattar pågående, planerade såväl som tänkbara insatser, i syfte att påvisa hur Sydvatten redan nu bidrar till de globala hållbarhetsmålen och hur ambitionsnivån kan höjas. För ytterligare förslag, mer detaljerade beskrivningar samt förslag på relevanta indikatorer hänvisas till målanalysmatrisen, som är att betrakta som ett arbetsdokument till stöd för det fortsatta arbetet.

Strategisk inriktning för respektive mål är hämtad ur Strategisk plan 2018–2022. Sydvattens målbild beskriver vad vi vill uppnå på sikt kopplat till respektive mål. I de flesta fall är målbilden av kvalitativ karaktär. Vad gäller energi- och klimatmålen finns även kvantitativa mål, som går i linje med regionala och lokala mål i Skåne och hos våra ägarkommuner.

Mål 3. Hälsa och välbefinnande

Vatten är vårt viktigaste livsmedel. Tillgång till rent och säkert vatten är en förutsättning för ett gott och hälsosamt liv.

Med vår expertis, säkra produktions- och distributionsanläggningar och kontrollprogram fullgör vi vår huvuduppgift att producera och leverera dricksvatten av hög kvalitet. Sydsvatten axlar sin del av ansvaret för att hantera utsläpp och föroreningar som kan påverka vattenkvaliteten, t.ex. genom utfasning av skadliga ämnen enligt KEMi:s lista över utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen⁵, ECHA:s kandidatlista⁶ och SiN-listan⁷ i produktion och projekt, samt i proaktiv samverkan med samarbetspartners, markägare, tillsynsmyndigheter m.fl.

Vi tar också ansvar som arbetsgivare, genom att erbjuda en trygg, säker arbetsplats där de anställda mår bra psykiskt och fysiskt. Vi vill dessutom ställa samma krav på entreprenörer och underleverantörer.

I vår kommunikation vill vi lyfta kranvatten som ett hälsosamt, resurssmart dryckesalternativ.

Strategisk inriktning: God tillgång till högkvalitativt dricksvatten bidrar till god hälsa och välmående.

Sydsvattens målbild: Rent, säkert vatten till alla brukare, alltid. Trygg och hälsosam arbetsmiljö.

Delmål i Agenda 2030

3.3. Senast 2030 utrota epidemierna av aids, tuberkulos, malaria och försummade tropiska sjukdomar samt bekämpa hepatit, **vattenburna sjukdomar** och andra smittsamma sjukdomar.

3.4. Till 2030 genom förebyggande insatser och behandling minska det antal människor som dör i förtid av **icke smittsamma sjukdomar** med en tredjedel samt främja **psykisk hälsa och välbefinnande**.

3.9. Till 2030 väsentligt minska antalet döds- och sjukdomsfall till följd av **skadliga kemikalier samt föroreningar och kontaminering av luft, vatten och mark**.

Aktiviteter i urval

- Kartläggning och åtgärdsprogram gällande skydd och säkerhet (mot intrång, sabotage, olyckor, exponering) gällande produktionsanläggningar och distributionsinfrastruktur.
- (Vatten-) provtagningsprogram.
- Rutin för bevakning hälsoläge (kopplat till 1177 och VIVA)
- Kommunikationsaktiviteter om vatten som hälsosamt och hållbart dryckesval.
- Medarbetarundersökningar gällande fysisk och psykisk hälsa, samt uppföljningsinsatser (hälsonyckeltal).
- Systematiskt arbetsmiljöarbete.
- Arbetsmiljökrav i upphandlingar.
- Kemikalieutfasningsprogram (ämnen på ECHA:s kandidatlista, och på SiN-listan) för produktion och projekt.
- Proaktiv riskhantering kopplat till utsläpp och kontaminering av luft, vatten och mark, genom nära med markägare, tillsynsmyndighet m.fl.

Mål 4. God utbildning för alla

Genom kommunikationsinsatser och kunskapsspridning vill Sydvatten bidra till en ökad förståelse för vattnets värde och en långsiktigt hållbar, smart vattenanvändning. Kunskapsspridning är också en av de allra viktigaste nycklarna till att nå de globala hållbarhetsmålen. Vattenförbrukningen per person har sjunkit från omkring 200 till 140 liter/dygn över de senaste 10 åren. För att ta höjd för utvecklingen med ökande urbanisering och befolkning, förändrade förhållanden för täkterna till följd av klimatförändringar, markanvändning och ökande konkurrens om vattnet för olika användningsområden – jordbruk, dricksvatten, industri och så vidare – behöver förbrukningen per person fortsätta sjunka.

Strategisk inriktning: Ökad kunskap och insikt om vattnets värde bidrar till en mer hållbar vattenanvändning.

Sydvattens målbild: Sydvatten är en kunskapsbyggande och kunskapsspridande aktör, erkänd för sin expertis inom hållbar dricksvattenproduktion och smart vattenanvändning. Sydvatten höjer kunskapen och medvetandet om vattnets värde och hur vattenfrågorna är kopplade till hållbarhetsutmaningarna i stort, hos ägare, skolungdom, studenter, medborgare, medarbetare och samarbetspartners.

Delmål i Agenda 2030

4.4. Till 2030 väsentligen öka det antal **ungdomar och vuxna** som har relevanta färdigheter, däribland tekniska **färdigheter och yrkeskunnande, för sysselsättning**, anständigt arbete och entreprenörskap.

4.7. Senast 2030 säkerställa att **alla studerande får de kunskaper och färdigheter som behövs för att främja en hållbar utveckling**, bland annat genom utbildning för hållbar utveckling och hållbara livsstilar, mänskliga rättigheter, jämställdhet, främjande av en kultur av fred, icke-våld och globalt medborgarskap samt värdesättande av kulturell mångfald och kulturens bidrag till hållbar utveckling.

Aktiviteter i urval

- Intern hållbarhetsutbildning för alla anställda.
- Ta emot examensarbetare, praktikanter, sommarjobbare.
- Närvaro i sammanhang där studerande och unga möter näringslivsrepresentanter.
- Utbildningsverksamhet för unga, t.ex. Tänk H₂O!
- Kommunikationsinsatser som sätter vattenfrågorna i relation till hållbarhetsfrågor inklusive klimatförändringar, vattnet som konkurrensutsatt resurs, samhällsutveckling och befolkningstillväxt i regionen, teknikutveckling, säkerhet med mera.

Mål 6. Rent vatten och sanitet

Att producera rent, säkert dricksvatten är Sydvattens kärnuppdrag. Sydvattens modell bygger på hållningen att samarbete ägarkommunerna emellan ger de långsiktiga, stabila förutsättningar som uppdraget kräver för en hållbar, redundant och resilient dricksvattenförsörjning. Därmed blir Sydvatten också en viktig röst i vattenförsörjningsfrågor i nationella och internationella sammanhang.

Strategisk inriktning: Integrerad och gränsöverskridande vattenförvaltning. Rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten.

Sydvattens målbild: Säkert, högkvalitativt vatten till alla brukare, alltid. Väl spridd medvetenhet om smart vattenanvändning i kommunerna. Sydvatten står för erkänd expertis inom hållbar dricksvattenförsörjning, med samhällsbärande funktion och ansvar.

Delmål i Agenda 2030

- 6.1 Senast 2030 uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt **dricksvatten för alla**.
- 6.3. Till 2030 **förbättra vattenkvaliteten** genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt.
- 6.4. Till 2030 väsentligt **effektivisera vattenanvändningen** inom alla sektorer samt säkerställa hållbara uttag och en hållbar försörjning med sötvatten för att **angripa vattenbristen** och väsentligt minska det antal människor som lider av vattenbrist.
- 6.5. Senast 2030 genomföra en **integrerad förvaltning av vattenresurser** på alla nivåer, när så är lämpligt genom gränsöverskridande samarbete.
- 6.6 Senast 2020 skydda och återställa de **vattenrelaterade ekosystemen**, däribland berg, skogar, våtmarker, floder, akviferer och sjöar.
- 6.b Stödja och stärka lokalsamhällenas deltagande i arbetet med att **förbättra vatten- och sanitetshanteringen**.

Aktiviteter i urval

- Bygga redundant, effektiv, säker dricksvattenproduktion och -infrastruktur, inklusive reserv(oar)kapacitet.
- Samarbeten och samverkansprojekt med angränsande regioner och aktörer, inkl. gällande prissättning av dricksvattnet.
- Medverkan i Svenskt Vattens Hållbarhetsindex och European Benchmarking Co-operation.
- Kommunikationsinsatser om smart vattenanvändning, med fokus på medvetandegörande och beteendeförändring; om kopplingen mellan ett bra dricksvatten, miljöförstöring, klimatförändringar och resurshantering.
- Bevaka och delta i utvecklingen av teknologi och innovationer för vattenrening och kontrollprogram, utsläpp och kemikaliesäkerhet.
- Kemikalieutfasningsprogram (ämnen på ECHA:s kandidatlista och på SiN-listan) för produktion och projekt.
- Hantering av rest- och biprodukter för minimerad miljöbelastning.
- Rutiner för hållbar upphandling, inkl. krav på kemikalier och utsläpp.
- Proaktiv riskhantering inom avrinningsområden genom nära samarbete och dialog med markägare, tillsynsmyndighet, verksamhetsutövare, kommuner med flera.
- Åtgärdsprogram gällande läckage i produktion och distribution.
- Samarbeten, forskning och samverkansprojekt med angränsande regioner och aktörer, inkl. gällande smart vattenanvändning och resurskonkurrens.
- Bedriva och medverka i forskningsprojekt om vattenekosystem.

Mål 7. Hållbar energi för alla

En förutsättning för omställningen till en hållbar framtid där vi når målen i Agenda 2030 och Parisavtalets klimatmål är att ställa om energiförsörjningen till förnybara energislag, samt att effektivisera energianvändningen. Här behöver alla samhällets aktörer bidra. I Skånes nya klimat- och energistrategi⁸ lanserad i juni 2018 sätts följande nya energimål till år 2030, som därmed blir vägledande för verksamheter i regionen:

- Minst 20 % lägre energianvändning (basår 2005)
- Minst 80 % förnybar energi

Strategisk inriktning: Omställning till effektiv, fossilfri energianvändning.

Sydvattens målbild: Fossilfri verksamhet 2030. Fossilfri upphandling 2030, dvs. krav på minst 80 % förnybar energi i upphandlingar. Sydvatten driver på för en utfasning av icke-förnybara energikällor och bränslen genom hela sin värdekedja, i nära dialog med sina samarbetspartners.

Delmål i Agenda 2030

- 7.2. Till 2030 väsentligen öka andelen förnybar energi i den globala energimixen.
- 7.3. Till 2030 fördubbla den globala förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.

Aktiviteter i urval

- Ställa om till förnybar energi i egna verksamheten.
- Egen produktion av förnybar energi.
- Energikartläggningar som underlag för energieffektiviseringsåtgärder.
- Bevakning och implementering av ny energieffektivare teknik.
- Aktiva ställningstaganden vid ny- och ombyggnation samt underhåll/upprustning med avseende på energianvändning och klimatpåverkan.

Mål 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Växande befolkning, urbanisering, ökat tryck och konkurrens om naturresurser samt förändringar i klimat och ekosystem ställer allt högre krav på infrastrukturen, inte minst när det gäller dricksvattenförsörjningen. Hållbar tillgång på dricksvatten av hög kvalitet är en grundförutsättning för människors livskvalitet och hälsa, samhällsfunktioner och näringsliv.

Strategisk inriktning: Effektiv och långsiktig dricksvattenförsörjning.

Sydvattens målbild: Sydvattens infrastruktur för dricksvatten är upprustad och moderniserad med hänsyn till resurseffektivitet samt miljö- och klimathänsyn. Alla ägarkommuner har likvärdig dricksvattenförsörjning. Den är pålitlig, redundant och resiliënt, med kapacitet med höjd för långa tidsperspektiv.

Delmål i Agenda 2030

9.1. Bygga ut **tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur** av hög kvalitet, inklusive regional och gränsöverskridande infrastruktur, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande, med fokus på ekonomiskt överkomlig och rättvis tillgång för alla.

9.4. Till 2030 **rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser**. Alla länder vidtar åtgärder i enlighet med sina respektive förutsättningar.

Aktiviteter i urval

- Skapa redundans och likvärdig försörjningsstruktur för alla ägarkommuner.
- Utveckling och upprustning av produktion och infrastruktur baserat på befolkningsprognoser och krav på leveranskapacitet.
- Uppföljning och åtgärder gällande läckage i vatteninfrastrukturen.
- Aktiva ställningstaganden med avseende på resursoptimering, miljö och klimat för upprustnings- och moderniseringsinsatser.
- Hållbarhetskrav i upphandlingar och inköp (produkter, leverantörer, entreprenörer).
- Digitaliserat stöd för planering och optimering (nya styrsystemet).
- Katastrofberedskapsplaner, regionalt samordnade.
- Riskanalys, inkl. antal brukare som påverkas av driftsbrott och incidenter, kostnadsestimat för driftsbrott och incidenter.
- Krisövningar (årliga).
- Kriskommunikationsplan.
- Åtgärdsinriktad uppföljning av incidenter, avvikelser och driftsbrott.
- Delaktiga i nationella och regionala strategier för dricksvattenförsörjning.
- Söka avsättning för biprodukter (t.ex. järnslam, kalkslam) för minimerad miljöbelastning, enligt principer för cirkulär ekonomi.

Mål 13. Bekämpa klimatförändringen

Klimatförändringarna är vår tids största utmaning. Inom loppet av några få decennier har mänsklighetens aktiviteter snabbt höjt halterna av växthusgaser i atmosfären långt över förindustriella nivåer, vilket orsakar en global temperaturstegring med katastrofala följder för mänsklighetens livsbetingelser och för ekosystemen på land och i haven⁹. Vid COP 21 i Paris 2015 slöts ett internationellt avtal om att begränsa temperaturökningen under 2 °C, med sikte på 1,5 °C, jämfört med förindustriell tid. Detta kräver att vi når nettonollutsläpp på global nivå vid seklets mitt. En mycket snabb, total utfasning av fossila energislager krävs för att detta ska vara möjligt. Sverige, som ratificerat Parisavtalet, har inrättat en nationell klimatlag som säger att Sverige ska gå före och vara klimatneutralt senast 2045¹⁰. I Skånes nya klimat- och energistrategi från 2018 definieras följande regionala klimatmål för år 2030:

- Minst 80 % lägre utsläpp av växthusgaser (basår 1990)
- Minst 70 % lägre utsläpp av växthusgaser från transporter (basår 2010)

En av de största klimatutmaningarna är just transporter och personresor. 2016 kom 90 % av energin i transportsektorn från fossila bränslen.

Strategisk inriktning: Insatser för att stävja klimatförändringarna och dess konsekvenser, inom bolagets egen verksamhet såväl som i samverkan, bidrar till att trygga dricks-vattenförsörjningen idag och för framtiden.

Sydvattens målbild: Fossilfri verksamhet 2030. Klimatneutral verksamhet 2030, och klimatpositiv verksamhet senast 2045. Fossilfria transporter och tjänsteresor 2030. Fossilfri upphandling 2030. Sydvatten är en ledande aktör inom klimatsäkrad dricks-vattenproduktion.

Delmål i Agenda 2030

13.1 Stärka motståndskraften mot och förmågan till **anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer** i alla länder.

13.2 Integrera **klimatåtgärder** i politik, strategier och planering på nationell nivå.

13.3. Förbättra **utbildningen, medvetenheten och den mänskliga och institutionella kapaciteten** vad gäller begränsning av klimatförändringarna, klimatanpassning, begränsning av klimatförändringarnas konsekvenser samt tidig varning.

Aktiviteter i urval

- Klimatbokslut på årlig basis, gällande scope 1, 2 och 3. Följ och kommunicera klimatavtrycket per producerad volym vatten (t.ex. kg CO₂e/m³ producerat dricksvatten, beräknat på scope 1+2+3 enligt GHG Protocol)
- Driva och medverka i forsknings- och samverkansprojekt, rapporter, utredningar och konferenser gällande klimatförändringarnas effekter på dricksvattenproduktion, täkter, ekosystem samt anpassningsåtgärder.
- Handlingsplan för att nå klimatneutral till klimatpositiv verksamhet, inkl. energi-användning, drift, resor, transporter och upphandling.
- Hållbar upphandling, inklusive krav på klimatpåverkan och fossilfria drivmedel.
- Ställa om till fossilfri fordonsflotta.
- I möjligaste mån prioritera fossilfria tjänsteresor.
- Hållbar upphandling: ställ krav på förnybara bränslen i upphandling av transporter och entreprenader.
- Kunskapshöjande insatser, internt och externt, om klimatförändringarnas relevans för dricksvattenförsörjningen.

NOTER

¹<http://www.globalamalen.se/>

²<https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

³ÅRL, 6 kap, 10§-14§

⁴<http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2015/03/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf>

⁵<https://www.kemi.se/prio-start>

⁶<https://echa.europa.eu/candidate-list-table>

⁷<http://chemsec.org/sin-list/>

⁸<https://www.lansstyrelsen.se/skane/tjanster/publikationer/klimat-och-energistrategi-for-skane.html>

⁹<https://climate.nasa.gov/>

¹⁰ <https://www.regeringen.se/artiklar/2017/06/det-klimatpolitiska-ramverket/>

Omvärldsanalys

Globala perspektiv

Dricksvatten är en alltmer pressad och sårbar resurs. Enligt WHO saknar över 2 miljarder människor i världen tillgång till säkert dricksvatten¹¹. Tillgången till vatten är också en av de första faktorerna som påverkas av klimatförändringarna. Med rådande prognoser för klimatförändringarna kommer vattenbristen fram till år 2030 tvinga upp till 700 miljoner människor att flytta. För att klara vatten- och livsmedelsförsörjningen för en växande befolkning krävs att vi tillskriver vatten ett betydligt högre värde än tidigare.

I december 2015 slöts Parisavtalet där världens länder förbinder sig till att hålla temperaturökningen till följd av klimatförändringarna under 2 grader, men med sikte på max 1,5 grads uppvärmning¹². I praktiken innebär det att vi globalt måste nå nettonollutsläpp till seklets mitt – en enorm uppgift som kräver snabb, systemgenomgripande omställning. Klimatförändringarna är vår tids ödesfråga, vars effekter är genomgripande och påverkar sociala, ekonomiska och miljömässiga förhållanden med katastrofala och i många avseenden irreversibla konsekvenser som följd. Vi är den första generationen att uppleva följderna av klimatförändringarna, och den sista som kan göra något åt dem, säger ett berömt citat av Barack Obama, USA:s 44:e president. I nuläget visar prognoserna tyvärr att vi är långt från att minska utsläppen av växthusgaser med tillräcklig takt för att nå klimatmålet¹³.

Tidigare samma år, i september 2015 antog FN:s generalförsamling 17 globala mål för hållbar utveckling, samlade i ramverket Agenda 2030¹⁴. Agenda 2030 är universell och gäller alla typer av samhällsaktörer och syftar till att utrota fattigdom och hunger, ojämlikhet och orättvisor samt att komma tillrätta med klimatförändringarna till år 2030. Ett av målen är direkt knutet till vattenfrågan, mål 6 Rent vatten och sanitet för alla, men beröringspunkterna är många med snart sagt samtliga 17 mål.

Nationella perspektiv

Klimatlagen och transporter

I en bred, blocköverskridande överenskommelse mellan sju riksdagspartier fick Sverige i juni 2017 ett klimatpolitiskt ramverk, som består av nya klimatmål, en klimatlag och

ett klimatpolitiskt råd¹⁵. Ramverket garanterar långsiktighet och kontinuitet i Sveriges klimatarbete. År 2045, dvs. fem år före den globala målsättningen, ska Sverige ha nått nettonollutsläpp, dvs. vara klimatneutralt. Målet gäller utsläpp som genereras i Sverige.

Vad gäller inrikes transporter ska utsläppen minska med minst 70 % senast år 2030 jämfört med år 2010. I mars 2017 presenterades Bränslebytet, ett reduktionsplikts-system för att driva på omställningen till fossilfria drivmedel i transportsektorn¹⁶.

Lagen om hållbarhetsrapportering

Den så kallade hållbarhetslagen, eller tillägget till ÅRL om icke-finansiell rapportering för större företag och bolag av allmänt intresse, trädde i kraft 2016. Lagen ställer krav på en hållbarhetsredovisning ska komplettera årsredovisningen och innehålla en beskrivning av policys, samt uppföljning och utfall av dessa, gällande sociala aspekter, personal, mänskliga rättigheter, antikorruption och miljö. Sverige har valt att skärpa kraven i EU-direktivet till att gälla bolag som uppfyller två av tre av följande kriterier:

- >250 anställda
- Omsättning >350 MSEK
- Balansomslutning >175 MSEK

Sydvatten omfattas sålunda inte av lagen, men den indikerar likväl både en lägsta nivå som omfattning av det hållbarhetsarbete som svenska och europeiska företag förväntas bedriva. Omkring 1 600 svenska företag omfattas av lagen, vilka för sin rapportering behöver samla in data från sina samarbetspartners i värdekedjan, varför långt fler bolag påverkas indirekt.

Miljömål, globala mål och generationsmålet

Vad gäller miljömål hänvisas till de 16 miljö kvalitetsmålen och det övergripande generationsmålet¹⁷ som omfattar aspekter från ekosystem, hälsa, resursutnyttjande, energi till konsumtion. Dessa mål ska vara uppnådda 2020¹⁸, men enligt den senaste uppföljningen är det bara två av miljö kvalitetsmålen (Säker strålmiljö och Skyddande ozonskikt) som kommer att uppnås eller vara nära att uppnås till år 2020. Generationsmålet innebär att förutsättningarna för att lösa miljöproblemen ska nås inom en generation.

De svenska miljömålen är relevanta för det svenska genomförandet av de 'gröna' målen i Agenda 2030. De åtta målansvariga myndigheterna i det svenska miljömålssystemet har utifrån sina respektive miljö kvalitetsmål kartlagt hur FN:s globala mål och delmål förhåller sig till de svenska miljömålen¹⁹:

- Naturvårdsverket (ansvarar för 7 mål)
- Havs- och Vattenmyndigheten (3 mål)
- Boverket (1 mål)
- Jordbruksverket (1 mål)
- Kemikalieinspektionen (1 mål)
- Skogsstyrelsen (1 mål)
- Strålsäkerhetsmyndigheten (1 mål)
- Sveriges geologiska undersökning (1 mål)

Skåne och ägarkommunerna

Sedan 1990 har utsläppen av växthusgaser i Skåne minskat med 31 % . Därmed är det tidigare regionala målet om en minskning med 30 % till år 2020 med god marginal redan nått. Nya klimatmål för Skåne presenteras i en ny klimat- och energistrategi för regionen som beslutades i juni 2018. Målet är ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne år 2030. Till 2030 ska klimatutsläppen i Skåne sänkas till en tredjedel av dagens nivå genom bland annat klimatsmartare transporter, mer förnybar el och mer hållbar konsumtion. Strategin har tagits fram av Länsstyrelsen Skåne i samverkan med Region Skåne och Kommunförbundet inom Klimatsamverkan Skåne, med en omfattande remissrunda bland privata och offentliga aktörer.

De nya klimatmålen för Skåne är följande:

- Minst 80 % lägre utsläpp av växthusgaser (basår 1990)
- Minst 20 % lägre energianvändning (basår 2005)
- Minst 80 % förnybar energi
- Minst 70 % lägre utsläpp av växthusgaser från transporter (basår 2010)

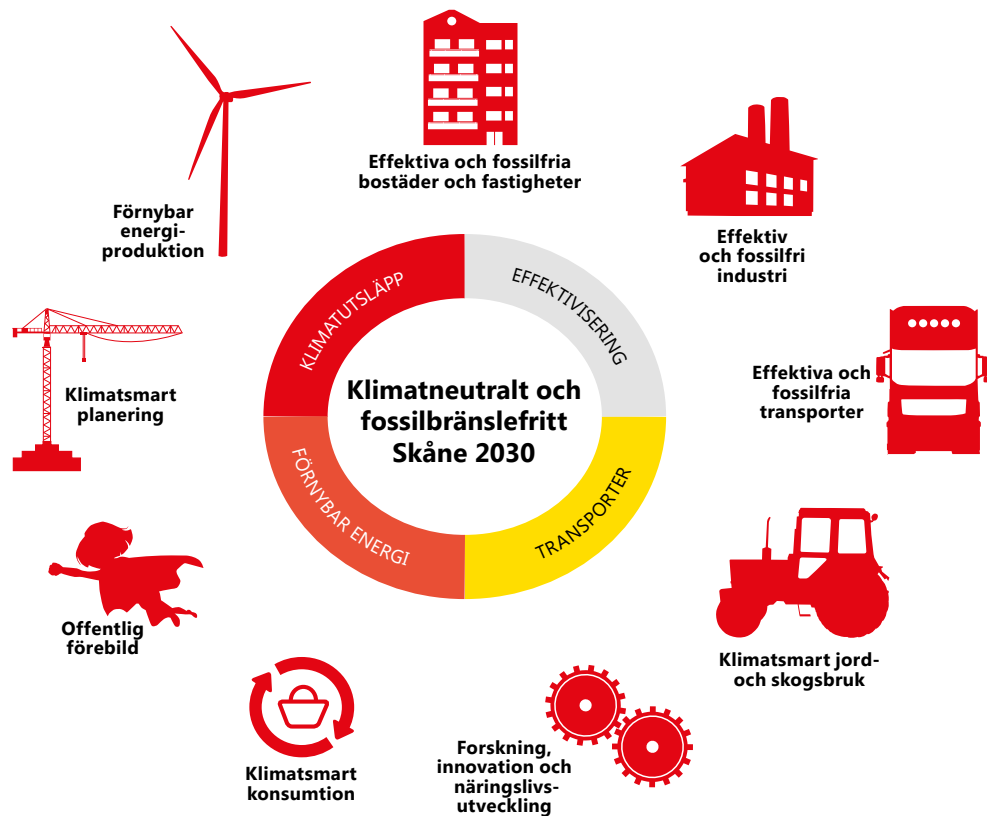

Bild A. Målbild, målområden och prioriterade åtgärdsområden för Skånes klimat- och energi-strategi fram till år 2030. Bild lånad ur Skånes energi- och klimatstrategi, lanserad i juni 2018.

Strategin lyfter fram förslag på insatser på många områden (Bild A), varav flera är direkt relevanta för Sydvattnens nya hållbarhetsplan (Tabell A).

Tabell A. Insatser ur Skånes klimat- och energistrategi 2018 med direkt relevans för Sydsvattens verksamhet.

Klimatsmart planering	Stärkt klimat- och energiperspektiv i och mellan kommunernas översiktsplanering
Effektiv och fossilfri industri	Genomför energikartläggning för ökad energieffektivisering
Offentlig förebild	Ställ och följ upp klimat- och energikrav i upphandlingar Stimulera och prioritera utvecklingsfrämjande upphandling/ innovationsupphandling I möjligaste mån prioritera fossilbränslefria tjänsteresor
Effektiva och fossilfria transporter	Ställ om till fossilfria drivmedel
Forskning, innovation	Öka behovsmotiverad forskning Stimulera starka samverkansmiljöer Säkerställ företagens kompetensförsörjning
Klimatsmart konsumtion	Främja avfallsförebyggande arbete Stimulera ökad materialåtervinning Integrera hållbar utveckling i undervisningen Öka livskvaliteten genom hållbara konsumtionsmönster

Sydsvattens ägarkommuner har överlag högt ställda hållbarhetsambitioner. Åtta av ägarkommunerna har anslutit sig till Klimatsamverkan Skånes uppdrag om ett 100 % fossilbränslefritt Skåne 2020. Malmö, Lund, Lomma och Helsingborg är därtill med i Klimatkommunerna. Helsingborgs kommun har både 2017 och 2018 utsetts till Sveriges miljöbästa kommun i Aktuell Hållbarhets årliga kommunranking. Nyckeln till framgången är det nya livskvalitetsprogram som Helsingborg antog 2016 och som bygger på Agenda 2030:s mål. I samma ranking ligger Lund och Lomma också i topp tio. Malmö stads kommunfullmäktige beslöt i sin budget för 2018 att FN:s globala hållbarhetsmål ska omvandlas till lokala mål och implementeras i alla förvaltningar.

Branschen

Svenskt Vatten har sedan 2014 sammanställt och publicerat Hållbarhetsindex , ett verktyg som ska stötta verksamhetsutvecklingen. 152 kommuner deltog i 2017 års undersökning, att jämföra med 97 stycken startåret 2014. 2017 års index visar att VA-anläggningarnas status, klimatanpassning och översvämningssäkerhet, samt kommunikation är branschens största akilleshälar. Som de främsta styrkorna framstår nöjda brukare och miljökrav, följt av personalresurser och kompetens. Samverkan mellan flera kommuner ger en tydlig fördel i indexet, medan utmaningarna generellt är större för små kommuner.

I en debattartikel från maj 2018 lyfter Svenskt Vatten problematiken med de allt större samhällsriskerna kopplade till vattenbrist i klimatförändringarnas spår, en föråldrad vattentjänstlagstiftning och ännu ej förverkligade förslag från Dricksvattenutredningen om bland annat vattenskydd, förnyelseplanering och stärkt mellankommunal och regional samverkan. För att säkra dricksvattenförsörjningen på sikt krävs att vattenfrågan får politisk prioritet.

NOTER

¹¹<http://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/drinking-water>

¹²<https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

¹³<https://www.independent.co.uk/environment/global-warming-temperature-rise-climate-change-end-century-science-a8095591.html>

¹⁴<https://www.globalgoals.org/>

¹⁵<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2017/03/prop.-201617146/>

¹⁶<https://www.regeringen.se/494ab5/globalassets/regeringen/dokument/miljo-och-energidepartementet/pdf/branslebytet-faktapm-3.0.pdf>

¹⁷<https://www.miljomal.se/Miljomalen/Generationsmalet/>

¹⁸<http://www.sverigesmiljomal.se/arlig-uppfoljning-2018>

¹⁹<https://www.miljomal.se/miljomalen/>

Sydvatten äger och driver Bolmentunneln, de två vattenverken Ringsjöverket och Vombverket samt huvudledningssystemet för distributionen av dricksvatten. Genom samarbetet i Sydvatten kan de 17 delägarkommunerna garantera sina invånare, skolor, sjukhus och företag en säker, hållbar och kostnadseffektiv dricksvattenförsörjning.

Delägarkommuner

Bjuv | Burlöv | Båstad | Eslöv | Helsingborg | Höganäs | Kävlinge
Landskrona | Lomma | Lund | Malmö | Skurup | Staffanstorps
Svalöv | Svedala | Vellinge | Ängelholm

Sydvatten AB

Hyllie Stationstorg 21, 215 32 Malmö
Tel 010-515 10 00 | Org nr 556100-9837
info@sydvatten.se | www.sydvatten.se